

Oponentský posudek bakalářské práce

Petr Žítek: Člověk, svět a Bůh mezi F. Rosenzweigem a F. Nietzschem

Vedoucí práce: doc. PhDr. Zdeněk Pinc

Posudek vypracoval: Mgr. Martin Vrabec

Práce si klade za cíl srovnání filosofie F. Rosenzweiga a F. Nietzscheho. Autor nejprve seznamuje čtenáře se životopisy obou autorů, poté představuje jejich filosofické koncepce, které v závěru srovnává. Dospívá tak ke zjištění, že zatímco Nietzsche se snaží vymanit člověka z „okovů, které mu nasadila metafyzická tradice“, „podřazením člověka sobě samému“, a uzavírá ho tím do sebe, Rosenzweig chápe člověka pouze jako jeden z prafenoménů (vedle Boha a světa), a otevírá ho tím možnému dialogu.

Autor si pro svoji práci zvolil rozsáhlý úkol, který mohl být na úrovni bakalářské práce zpracován pouze v podobě náčrtu. Není ovšem příliš jasné, čím byl motivován výběr právě těchto dvou autorů, když společný rys jejich filosofie vidí pouze v tom, že se oba snaží vymanit člověka „z okovů soudobého svazujícího myšlení“ (s. 3, 5), jinak se však zásadně liší. Volba F. Rosenzweiga je navíc problematičtější tím, že jeho hlavní dílo (*Hvězda vykoupení*) není – s výjimkou první části, která existuje ve studentském překladu – přístupné v češtině a autor ho přitom není s to prostudovat v originále. Tato situace vede k tomu, že představení Rosenzweigovy koncepce je pouhým referátem sekundární literatury. Tento přístup se příliš nemění ani v první části pasáží věnovaných filosofii F. Nietzscheho (kap. 5.1-5.3), která je referátem dvou článků J. Krista, nijak však nesvědčí o alespoň základní samostatné práci s primárním textem. Symptomatické je, že všechny uváděné citáty z Nietzschových děl jsou převzaty z těchto dvou článků. Nejsilnější částí bakalářské práce jsou kapitoly 5.4- 5.6, v nichž autor předvádí samostatnou a výstižnou interpretaci Nietzschovy koncepce resentimentu a jeho překonání. Není však zřejmé, o co autor své vývody opírá, v této pasáži chybí jakékoli zakotvení v konkrétních Nietzschových textech (s výjimkou jednoho citátu převzatého z článku J. Krista), popřípadě alespoň v sekundární literatuře. (Jen na okraj dodejme, že ani u životopisů obou filosofů není jasné, odkud je autor čerpá.) Je též politováníhodné, že se autor v závěru omezil na výše uvedené zjištění a neprovedl hlubší srovnání Rosenzweigových a Nietzschových pozic, pro něž by se nabízelo např. téma Boha, zkušenosti, hlubší srovnání problematiky jednání atd.

Při obhajobě práce by měl autor především věcně podložit svoji interpretaci nietzschovského resentimentu a jeho překonání, případně ukázat, jak konkrétně chápe rosenzweigovské prohlášení „brát vážně čas znamená potřebovat druhého“, které v práci zůstává do značné míry pouhým heslem.

V bakalářské práci není žádné tvrzení, které by bylo samo o sobě neobhajitelné, ale vzhledem k výše uvedeným výtkám vůči zvolenému přístupu ke zpracování tématu, i vzhledem k tomu, že práce je nestandardně krátká (35 normostran), ji musím hodnotit v **rozmezí dobře a neprospěl.**

V Praze 15. 3. 2011